

[Poul Dam.]

gjort gennem den række af forslag, som skulle virke rentenedsættende, de indeksregulerede obligationer i første række, en direkte nedsættelse af den aktuelle rente for en stor del af realkrediten, som utvivlsomt vil få indflydelse på rentemarkedet i øvrigt. En fornuftig anvendelse af den bemyndigelse, vi har foreslået i forslaget om banker og sparekasser, ville på tilsvarende måde kunne bringe renten ned og også kunne gøre noget ved den i den senere tid meget omtalte rentemarginal. Desuden vil det også virke inflationshæmmende, inflationsbekæmpende, at der ved en række forslag er anvist begrænsninger i de muligheder, kapitalen har for at blive anbragt. Kapitalknapheden bliver begrænset derigennem. Det drejer sig om spekulationstorslaget, det drejer sig om forslaget om kommunernes lånfinansiering, og det drejer sig om forslaget vedrørende anbringelsen af midlerne i visse selskaber. Der er her alle steder tale om, at kapitalknapheden begrænses ved, at visse anvendelser af kapital bliver udelukket.

Disse punkter, der skal virke til at bekæmpe inflationen, vil også have en opsparringseffekt. Den private opsparring vil være langt mere tillokkende under disse omstændigheder.

Pensionsordningen, som vi har foreslået, og som andre foreslår på mere eller mindre lignende måde, vil tilsvarende forøge den orientlige opsparring. Hele denne opsparringseffekt vil kunne muliggøre en øget investering uden inflation, og det er, så vidt jeg kan se, en af de vigtigste ting ved hele vækstproblematikken, at vi kan nyinvestere forstandigt og rigtigt uden at fremme inflationen.

Bortset fra det rent økonomiske, der ligger i dette, sigter vore forslag også direkte mod en bevidst fremme af væksten, således f. eks. forslaget om Danske Erhvervs Investeringsfond — en investeringsfond, som af alle ordførerne er blevet betragtet som en overmåde socialistisk indretning. Ja vel, den har en række sociali-

stiske formål, men jeg vil dog lige understrege, at vi har regnet med, at den skulle være Danske Erhvervs Investeringsfond ikke bare af navn, men også af gavn i den forstand, at vi regnede med erhvervenes aktive medvirken i ledelsen og i det daglige arbejde. Uden det samvirke, som også hr. Niels Helveg Petersen talte om, mellem det offentlige — som jeg altså ikke vil kalde staten, men som jeg hellere vil identificere med regering og folketing — og erhvervene får vi ikke væksten, får vi ikke en bedre økonomi i fremtiden.

Jeg vil også lige nævne — hr. Ømann vil senere sige noget om det — at vore byggeforslag på tilsvarende måde skulle sigte mod en bevidst fremme af væksten.

Dette system er et konkret forslagskompleks, som skulle yde bidrag til debatten om den økonomiske balance. Det er ikke et totalt program. Der er en lang række sociale spørgsmål, som ikke er medtaget, og der er en lang række meget vigtige arbejdspladsproblemer og organisationsproblemer, der ikke er medtaget. Det hørte ikke med i denne sammenhæng, men det betyder, hverken at vi har glemt det, eller at vi agter at svinge disse emner.

Jeg vil gerne slutte med ganske få bemærkninger om, hvad der for os er formålet med samfundsøkonomien. Det er for det første at tilvejebringe en sådan økonomisk situation, at borgernes frihed kan blive forøget — ikke formindsket, men forøget — og borgernes frihed vil ikke alene sige de private erhvervsdrivendes frihed, men alle borgeres frihed.

Med fare for, at det virker som noget sofisteri, ville jeg gerne skelne mellem det private initiativ, som i virkeligheden vil sige, at kun visse borgere, kun borgere med økonomisk magt, har friheden, og så det frie initiativ, som gør, at alle borgere, ligegyldigt hvor de er anbragt, har en betydelig frihed, har en betydelig mulighed for at øve en personlig indsats hver på deres plads.

Medindflydelse er en vigtig forudsætning